

Luften; Tal for Tal kunne De tage dem ud af Regjeringens egne Forslag her i denne Rigsdag og af Regjeringens tidligere Forslag. Jeg staar jo som Sagttager udenfor den nye store Bevægelse. Jeg betragter nu Stillingen nærmest saaledes. Høire trækker i sin Ende med Krigsministeren i Spidsen; kan der ved Veilighed falde Lidt af til Indenrigsministeren og en Del til Kirkeministeren, er det godt for Fredens Skuld, maatte ogsaa blandt Ministrene selv. (Indenrigsministeren: Det veed det ærede Medlem ikke Noget om!). Det er jo ingen Infirmation, thi det ligger ganske naturligt i Forholdene, at det er saa, men jeg veed dog saa Meget om det, trods Indvendingen fra den ærede Indenrigsminister, at dette Faktum bekræftes ved den provisoriske Lovgivnings- og Regimentes Karakter, og i den Henseende tror jeg ikke, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) var heldig i at overbevise Noget af os. Høire trækker i den ene Ende for at faae først og fremmest sine Befæstningsplaner — de 70 Millioner. Paa den anden Side staar nu efter den nye store Plan Oppositionen med sine store økonomiske eller rettere økonomiske Krav som det Første og Fornemste, den staar med andre 70—80 Millioner. Udenfor disse Overtopper ligger 49 Millioner, eller, ved at Grundene, som af mig anslaaet til 14 Millioner, fratræktes, 35. Jeg vilde nu gjerne sige til Høire: Giv Slip paa Deres Provisorisme og dertil hørende eller i Forbindelse dermed staaende Befæstningsvæjen, som jeg har udtrykt med 70 Millioner. Til Oppositionen vil jeg sige: Giv slip paa de høitflyvende Planer uden i alt Fald forinden — hvilket vi jo ofte nok have bebrejdet dem paa den anden Side — at være enige om, hvorledes Pengene skulle indkomme. Mød saa hinanden paa Lovens Grund, arbejdende indenfor det Overkommelige Grændser paa, hvad der kan tjene Fædrelandet bedst. Saa haaber jeg, man bliver enig om en rimelig Opfyldelse af de Krav, som de bestaaende lovlige Institutioner maatte kræve. Jeg haaber dernæst, at man bliver enig om at fortsætte Udviklingen af vore Kommunikationsmidler til de mange efter min Mening for længe tilfidsatte Egne, der ellers vist utvivlsomt ville komme til at vente i al Evighed, hvis man først skulle have disse store, nu oprullede Planer færdige. Vi faae da formentlig tillige Penge til saadanne Foretagender, som Reformerne paa de sociale Omraader kræve i Sygetasjer, Alderdomsforsørgelseskasjer, bedre Fordeien- domsforhold for Husmænd og meget deslige, og endelig ogsaa for den haardt nød-

vendige Stattendesættelse. Det var efter min Formening tidligere det Program, hvortil jeg, som Andre, bekendte mig, og jeg bekendt mig dertil endnu. Jeg anser det for at ligge nærmest for en forstandig, holdbar, for den almindelige Befolkning forstaaelig Politikk. Dette til den ene Side: Et bestemt Krav paa, at hvad De her skulle foretage, skulle De kun foretage lovligt, at enhver Regjering, der vil have Spor af Agtelse hos os, skal gaa i Spidsen i den Henseende. Og til den anden Side dette: vi forhandle da om, hvad der er gavnligt for Landet, men med særlig Hensyntagen til, at Forholdene her hos os skulle være saa gennemsigtige, saa forstaaelige og overkommelige, at vi kunne, hvis vi vilde, blive en Monsterstat med Hensyn til Folkets Lykke og Almenvelvære. Til den ene Side: Sagttag dette! Agt Lovens Krav, og til den anden Side: Enes om Foranstaltninger, der virkelig have som Maal for vor Politikk at gjøre saa Mange lykkelige her i Landet som muligt, men saaledes, at vi uden at være egoistiske dog først tænke paa at gjøre os selv her i Landet tilpas, forinden vi tænke paa at behage de Fremmede. Jeg forstaar ikke rettere end, at hvis Høire faar sine Planer, med de store Befæstningshistorier gennemførte, og den høitærede Opposition faar sine Planer om den store Trafiklinie med Kjøbenhavn som Centrum o. s. v. opfyldte, ville de store Krav om Skattelettelser og sociale Reforme, alle saadanne Krav, der paatrænge sig, og som det forekommer mig, at vi maa være nødt til at søge at efterkomme, ikke kunne forliges dermed. De ville i det Høieste kun blive til Lovforslag lige over det, det nye Program stiller i Spidsen som det Første. — Endnu maa jeg gjøre en Bemærkning. Det kommer ikke saa sjældent frem ved de Krav, man til Støtte for en eller anden Plan kan stille til Jernbanevæsenet, og man kan forøvrigt ogsaa høre det i denne Sal, at vort Jernbanevæsen er til for Andet end at tjene Penge. Dag ved disse Betragtninger ligger efter min Mening en uklar Opfattelse af, hvordan Stillingen i Virkeligheden er med Hensyn til Driften af vort Kommunikationsvæsen. Hvorvidt Bestyrelsen kunde være billigere og bedre, derom tør jeg ikke udtale nogen altsidig fuldt begrundet Dom. Jeg tør ikke paastaa, at det ikke kunde drives væsentlig billigere og dog lige saa godt. Jeg vil kun gjøre opmærksom paa, at ved sidste Statsregnskabs Afslutning, stod der af Statsformue i Banerne med Tilbehør af Materiel ved Søforvaltningen 158,160,000 Kr., medens Overtskudet var 1,741,550 Kr.,